

INTERVJU Slavni argentinski tenor José Cura

Nije mi interesantno promatrati pobjednike. I Otello i Canio su lužeri.

Jedan od najvećih pjevača svjetske scene nastupit će na sutrašnjem svečanom otvaranju Dubrovačkih ljetnih igara

piše Davor Špišić

Argentinski tenor José Cura jedan je od najvećih i najosobenijih pjevača svjetske scene. Zavidno umijeće podjednako uspješno dijeli i u dirigentskom, redateljskom i skladateljskom poslu.

Kao jedan od gala teškaša 67. Dubrovačkih ljetnih igara nastupit će na svečanom otvaranju, 10. srpnja, te 11. srpnja na koncertu Simfonijskog orkestra HRT-a. Razgovarali smo u zagrebačkom hotelu Esplanade, uoči Curina odlaska u Dubrovnik.

"Hoćete jednu tenorsku pozu", šarmantno se Cura šalio, profesionalno pozirajući našem fotografu. Stoga smo i krenuli od toga kako se nosi s titulom opernog superstar-a, prvog tenora današnjice?

- Ne mislim da sam superstar. Svijet superstarova danas pripada mladim ljudima...

■ Pa niste stari...

- Da, ha, ha... rekao sam mladima, ne mladima. Okej, profesionalac sam više od trideset godina i dosegnuo sam određeni standard koji mi garantira kvalitetu i visoki profesionalizam i suradnji s velikim orkestrima, sjajnim kolegama pjevačima, producentima... Naravno, jedan dan si bolji ili lošiji, nije uvek isto. Ono što je veliki problem, po mom mišljenju, je to što danas živimo u svijetu u kojem je sve više improvizacija, i to naš posao čini sve težim. Publika ima svoj ukus, jedna publika voli jednog pjevača a ne voli drugog, ili ima svog omiljenog nogometnika, ili glumca... Zato je meni taj termin "broj 1 u svijetu" ili superstar, zapravo smiješan komercijalni kliše.

■ Je li teško svakodnevno održavati taj visoki standard o kojem govorite?

- Nije, ali, kako da kažem, standard profesionalizma znači da vi niste mašina nego ljudsko biće. Ali da znate kako zadržati ono najbolje pred publikom, da se znate nositi s tim, da kontrolirate svoje umijeće i da znate svoje limite.

■ Imate iskustvo s obje strane, kao dirigent i pjevač. S koje strane je teže?

- Različito je. Kad dirigirate, imate odgovornost prema svima, pjevačima, orkestru, pozornici... I ako učinite grešku, drugi će biti žrtvovani, da tako kažem. Kao pjevač, također imate suradnju s drugima, kolegama, or-

kestrom i dirigentom, ali na kraju, najveća odgovornost je ona koju imate prema samome sebi. Pjevač je u većoj opasnosti jer ako imate lošu večer, svi će to primijetiti. Dirigent, osim ako ne umire, može biti i bolestan i "pokriti" se u suradnji s ostalim timom. Pjevač je, u krajnjoj liniji, ipak sam.

■ Što je najbitnije postići u odnosu između dirigenta i pjevača?

- Mislim da je za oboje bitno da budu što veći profesionalci. Ljudi me često pitaju kako ja kao dirigent surađujem s dirigentom? A ja im odgovaram: vrlo jednostavno, to je kao plesanje. Ako plešeš s partne-

dova, 400 godina nakon, mi imamo isti problem. Kompleksnost Otella takva je da nam ne bi bile dosta ni cijele novine... On je profesionalni vojnik i ubija zbog novca, on je musliman koji zbog političkih konvencija prelazi na kršćanstvo...

■ Još jedna recentna tema...

- Točno. Ne može biti aktualnija. Vi ste također i sjajan glumac. U svojim izvedbama veliku pažnju poklanjate glumi. Kad režirate, koji recept dajete pjevačima?

- Obećam im da će ih toliko gnjati da će im biti noćna mora sve dok više ne gledam pjevača nego lik. U trenutku kad vidim da je ostvario metamorfozu u karakter, bit će zadovoljan. Jer lik ima svoj vlastiti život. To je za mene moderna opera. Ne mislim da je moderna opera Aida na Harley Davidsonu. Definicija moderne opere je da su glumci i pjevači potpuno isto. Nekad su pjevači bili samo pjevači. Svojevremeno je upravo Maria Callas u tome učinila revoluciju.

■ Bavit se i fotografijom. Koliko vidim iz njih, zanimaju vas lužeri, obični ljudi s ulica?

- U karijeri sam okružen samim pobednicima. Zato mi nije interesantno promatrati pobjednike, želim vidjeti lice svijeta. U životu zvijezde, eto vraćamo se na početak našeg razgovora, ha, ha... Ti si "zvezda" i živiš po hotelima kao što je ovaj u kojem razgovaramo, imaš limuzine s vozačima i letiš u biznis klasi... A to je jako opasno, jer izgubiš dodir s realnošću. Počinješ misliti da je svijet takav, a nije, svijet je nešto posve drukčije. Mislim da je jako bitno da kao umjetnik, glumac, pjevač... zadržiš dodir s pravim svijetom, ne s pobednicima.

Jer, Otello je lužer, Canio je lužer, Don Jose je lužer... Ne smiješ biti zanesen uspjehom da bi ih mogao razumjeti i doživjeti kako treba.

MARKO TODOROVIC/HANZANA MEDIA